

MEMO / ADVIES

Datum 28 januari 2022
Betreft Notitie stikstofdepositie Grolseweg 19 Beltrum
Project P219155

Aanleiding

Op de locatie Grolseweg 19 bevindt zich momenteel een voormalige agrarische bedrijfslocatie die in december 2020 door de initiatiefnemer van de gemeente is overgenomen. De agrarische bedrijfsmatige veehouderij-activiteiten ter plaatse zijn geruime tijd beëindigd. Het voornemen bestaat om een gedeelte van de bedrijfsgebouwen te slopen op de locatie en een burgerwoning op te richten voor twee verblijfsobjecten. Hierbij wordt de bestaande bedrijfswoning gesloopt. Twee voormalige agrarische bedrijfsgebouwen blijven staan en worden losgekoppeld voor opslagdoeleinden, te weten stalling van machines en werktuigen, opslag van agrarische producten, zoals hooi, stro, zaagsel en stalling van bv. caravans/campers en oldtimers.

Aanleiding voor deze notitie is de situatie die is ontstaan na de uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019, waarin zij heeft geoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer als basis mag worden gebruikt voor toestemming voor activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming, zoals een vergunning of een melding. Ook de 'standaard grenswaarde' die in het PAS was opgenomen, kan nu niet meer worden gebruikt. Zo waren veel woningbouwprojecten tot voor kort voor het aspect stikstof vergunningsvrij en was ook een melding vaak niet nodig, omdat de extra stikstofemissies beperkt waren en de depositie onder de grenswaarde lag. Nu de landelijke grenswaarde onder de PAS niet meer kan worden gebruikt, is een stikstofbeoordeling en mogelijk ook een vergunning Wet natuurbescherming voor heel veel activiteiten nodig. Voor elke toename, hoe klein ook, is vooralsnog een eigen onderbouwing nodig.

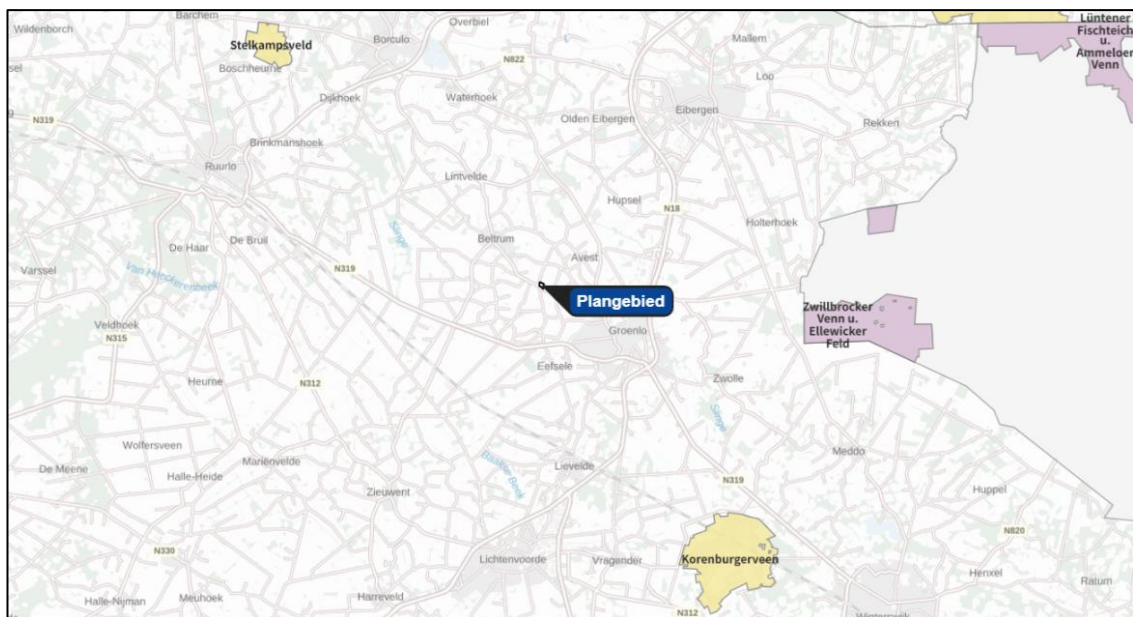
Voor ruimtelijke ontwikkelingen kan, naast een planologische titel en/of een omgevingsvergunning voor (o.a.) bouwen, ook een Wet natuurbescherming (Wnb) toestemming (o.a. i.v.m. stikstof) nodig zijn. Of er Wnb-toestemming vanwege stikstof nodig is, is afhankelijk van een stikstofberekening en/of een 'voortoets' (= milieukundig/ecologisch vooronderzoek). Het is niet zo dat nu voor ieder project een Wnb-toestemming nodig is. Maar er is geen (generieke) drempelwaarde meer waaronder een vergunning niet nodig is. Dat moet nu per aanvraag beoordeeld worden. Dat is nodig bij planologische procedures (zoals een bestemmingsplan) en bij de verlening van een omgevingsvergunning (i.v.m. het zogenaamde 'aanhaken').

Ligging plangebied

Het plangebied ligt aan de Grolseweg 19 in het buitengebied van de gemeente Berkelland, tussen de kernen Beltrum en Groenlo. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door intensieve veehouderij. Het plangebied betreft het kadastrale perceel: Eibergen, sectie V, nummer 244 en is in totaal 24.395 m² groot.

Globale ligging plangebied

Globale ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden

Het plangebied ligt op geruime afstand van Natura 2000-gebieden. Dichtstbijzijnd Natura 2000-gebied ligt over de grens: de 'Zwillbrocker Venn und Ellewicker Feld' liggen op ca. 7,3 km ten oosten van het plangebied. Dichtstbijzijnde binnenlandse Natura 2000-gebieden zijn het Korenburgerveen op ca. 8,0 km ten zuiden van het plangebied en het Stelkampsveld ten noordwesten op ca. 9,3 km van het plangebied.

Bouwplan

Met het planvoornemen wordt een burgerwoning (maximaal 1.000 m³) opgericht voor twee verblijfsobjecten. Het bestaande boerderijpand en de voormalige bedrijfsgebouwen zijn al gesloopt, met uitzondering van een tweetal achterste schuren (gezaamenlijk 1.356 m² aan oppervlakte). Deze worden benut voor opslagdoeleinden van materiaal (hooi, stro), materieel (landbouwmachines) en statische opslag (bv caravans/campers of oldtimers). Onderstaande figuur geeft schematisch deze veranderingen weer.

Impressie nieuwe situatie Grolseweg 19

Wettelijk kader sinds mei 2019

Na de PAS uitspraak van mei 2019 is er gewerkt aan een nieuw wettelijk kader om de stikstofproblematiek aan te pakken. Uitvloeisel daarvan is de Wet Stikstofreductie en Natuurherstel. Met deze wet wordt voorzien in de wettelijke verankering van de door het kabinet aangekondigde structurele aanpak van de stikstofproblematiek. De wet is op 17 december 2020 aangenomen door de Tweede Kamer en op 9 maart 2021 aangenomen door de Eerste Kamer. Op 1 juli 2021 is de wet in werking getreden.

De Stikstofwet wijzigt de Wet natuurbescherming ("Wnb") en de Omgevingswet op een aantal punten. De desbetreffende wijzigingen voorzien – samengevat – in het volgende:

- een resultaatsverplichting tot reductie van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door het bij wet vaststellen van drie omgevingswaarden, namelijk:
 - in 2025 ten minste 40% van stikstofgevoelige habitats onder KDW (Kritische Depositie Waarde);
 - in 2030 ten minste 50% van stikstofgevoelige habitats onder KDW;
 - in 2035 ten minste 74% van stikstofgevoelige habitats onder KDW;
- een verplichting voor de Minister van LNV om een programma stikstofreductie en natuurverbetering vast te stellen voor het verminderen van de depositie van stikstof op voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden om te voldoen aan voornoemde omgevingswaarden en voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor deze habitats;
- een verplichting voor gedeputeerde staten om provinciale gebiedsplannen op te stellen ter uitwerking van de landelijke omgevingswaarde en het programma stikstofreductie en natuurverbetering;
- een verplichting voor de Minister van LNV om een aanvullend programma vast te stellen voor het legaliseren van voorheen vergunningvrije projecten met een geringe depositie;
- de monitoring en bijsturing van het programma door de Minister van LNV als dat nodig is om te voldoen aan een in het programma opgenomen tussendoel of aan de omgevingswaarden;
- een partiële vrijstelling voor de bouwsector van de natuurvergunningplicht als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid Wnb.

Met name het laatste punt is belangrijk voor woningbouwprojecten. Deze partiële vrijstelling is opgenomen in artikel 2.9a Wnb. De vrijstelling voor bouwactiviteiten is om twee redenen partieel. Allereerst omdat de vrijstelling alleen geldt voor tijdelijke stikstofemissies tijdens de bouw, sloop en aanleg ("Realisatiefase") en niet voor structurele stikstofemissies in de gebruiksfase van het bouwwerk of werk, als gevolg van bijvoorbeeld bewoning, gebruik van utiliteitsbouw of verkeer dat over een weg rijdt ("Gebruiksfase"). Voor de structurele uitstoot die een project in de Gebruiksfase uitstoot, blijft de natuurvergunningplicht dus onverkort van toepassing. De vrijstelling is voorts partieel, omdat deze alleen geldt voor de gevolgen van stikstofdepositie en niet voor andere significante gevolgen, bijvoorbeeld de verstoring van diersoorten.

Betreffende deze partiële vrijstelling hoeven de sloop van de gebouwen en de realisatie van een nieuwe burgerwoning niet meegenomen te worden in de stikstofberekening, gezien dit een ontwikkeling betreft die gekenmerkt kan worden als woonontwikkeling. Wel dienen de verkeersbewegingen in de nieuwe woonsituatie meegenomen te worden in deze berekening. Ook de mestopslag moet meegenomen worden in de berekening.

Te beoordelen situaties

Deze notitie beoordeelt de stikstofeffecten die mogelijk optreden door het uitvoeren van het plan. Dit betreft, gezien de implementatie van de Wet Stikstofreductie en Natuurherstel, enkel het toekomstige gebruik na realisatie van het plan. Er kan aanspraak gemaakt worden op de partiële vrijstelling, gezien de sloop- en bouwwerkzaamheden ten behoeve van de woonontwikkeling zijn. De realisatiefase wordt in deze stikstofberekening dus niet doorgerekend.

Indien de emissie van stikstof in de gebruiksfase niet leidt tot een significante toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000 gebieden (d.w.z. een toename groter dan 0,00 mol/ha/ jaar), dan kan het planvoornemen doorgang vinden zonder vergunningsplicht ten aanzien van de Wet natuurbescherming.

Indien er door het planvoornemen wel een toename in de stikstofdepositie ontstaat op nabijgelegen Natura 2000 gebieden, dan kan er worden gekeken naar deze toename ten opzichte van de stikstofemissie in de huidige situatie. Er wordt dan een verschilberekening gemaakt tussen het huidige gebruik en de stikstofemissies in de nieuwe gebruiksfase. Mogelijk leidt dit per saldo niet tot een toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000 gebieden. Dit is het zogenaamde interne salderen. In dit kader mogen ondernemers die deelnemen aan de Subsidieregeling Sanering Varkenshouderij maximaal 15 procent gebruiken van de stikstofruimte van de vergunning voor het houden van varkens.

In het geval van intern salderen is er echter wel een vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming. Daarom wordt er navolgend eerst gekeken of het planvoornemen zonder intern salderen tot een toename leidt van de stikstofdepositie.

Berekening met AERIUS-calculator

Berekeningen met betrekking tot stikstofdepositie zijn mogelijk met de AERIUS-calculator. Met deze rekentool kan de stikstofdepositie op een beschermd Natura 2000-gebied berekend worden die ontstaat door emissies van een bouwplan of project. De laatste versie van de AERIUS-calculator (en de versie die bij deze berekening gebruikt is) dateert van 13 januari 2022.

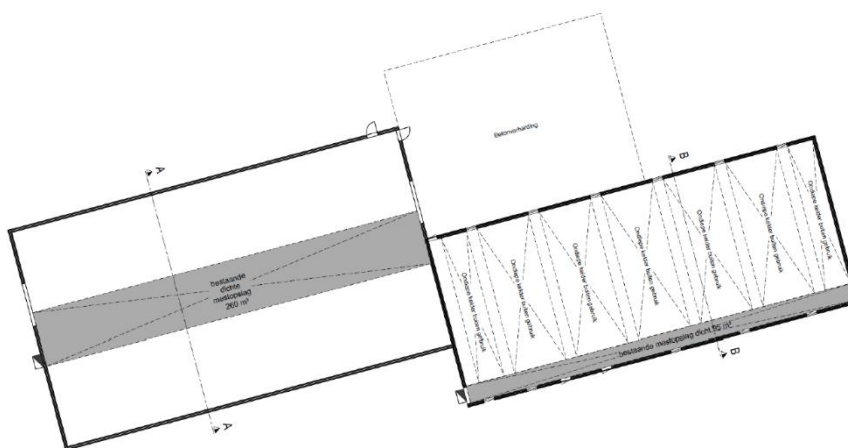
In AERIUS is het niet mogelijk om voor een tijdelijke periode stikstofbronnen in te voeren. De rekensystematiek gaat dus uit van stikstofuitstoot gedurende de periode van een jaar. In het geval van de gebruiksfase is dit een berekening over het jaartal 2022.

Gebruiksfase

De gebruiksfase betreft de permanente emissie van stikstof na ingebruikname van het gerealiseerde in het planvoornemen. Het planvoornemen maakt een woonontwikkeling en statische mestopslag in een kelder mogelijk. De stikstofexcretie van de statische mestopslag is doorgererekend. Ook zijn in de berekening van de gebruiksfase de verkeersbewegingen voor het aan- en afrijden van mest en de verkeersbewegingen behorend bij de woonontwikkeling meegenomen.

(Statische) mestopslag

Aan de achterzijde van het perceel blijven een tweetal schuren behouden voor statische opslag. In de kelder van deze opslag wordt in totaal 390 m³ aan koeienmest opgeslagen. Deze mestopslag zal 1 keer per jaar incidenteel voor een korte periode van het jaar gevuld worden en elders uitgereden worden in een calamiteitengeval. Bij het opnieuw vullen van de mestkelders zal er sprake zijn van 30 transportbewegingen van zwaar verkeer.

Plattegrond stallen op achterzijde perceel met in donkergrijs de mestkelders

Om de emissie statische mestopslag van koeiendrijfmest te berekenen, is een inschatting van de NH³-excretie op jaarbasis op de locatie van belang. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende punten:

- De mestkelders worden één keer per jaar voor twee maanden gevuld;
- Gemiddeld zijn de mestkelders gedurende deze periode voor 50% gevuld (195 m³);
- In de mestkelder is sprake van opslag van drijfmest van melkvee. De dichtheid van drijfmest varieert van 1,00 tot 1,04 kg/l (Wageningen UR, Accres, 2015). In deze berekening wordt worst-case uitgegaan van 1,04 kg/l;
- Het forfaitaire stikstofgehalte in de categorie 'drijfmest, behalve van vleeskalveren' bedraagt 4,0 kg per ton (RVO, 2019);
- De gasvormige stikstofverliezen van drijfmest van melkkoeien bedragen 15% van het totaal op jaarbasis (Commissie Deskundigen Meststoffenwet, 2020). Dit betekent dat er sprake is van 2,5% aan N-excretie van mest op de locatie (uitgaande van 2 maanden);

Op basis van voorgaande punten kan de NH₃-emissie van statische mestopslag op de locatie als volgt berekend worden:

- $((195.000 * 1,04)/1000) * 4,0 = 811,2 \text{ kg NH}_3$
- $811,2 * 2,5\% = \mathbf{20,28 \text{ kg NH}_3\text{-emissie op jaarbasis}}$

Deze NH₃-emissie is gemodelleerd als puntbron op de stallen in de AERIUS-berekening.

Verkeersbewegingen

Het planvoornemen voorziet in de nieuwe situatie in twee verschillende soorten verkeersbewegingen: de verkeersbewegingen behorend bij de woonontwikkeling en de verkeersbewegingen voor het aan- en afrijden van mest. Normaliter worden deze verkeersbewegingen doorberekend tot aan het punt dat logischerwijs gesteld kan worden dat deze opgaan in het heersende verkeersbeeld. Aangezien de Grolseweg al een belangrijke doorgaande route in het buitengebied is, kan gesteld worden dat dit bij nieuwe verkeersbewegingen op de locatie vanaf de afrit al het geval is. Voor de volledigheid zijn de verkeersbewegingen wel doorgerekend over twee lijnbronnen, oost- en westwaarts vanaf de planlocatie. Hierover zijn de volgende verkeersbewegingen gemodelleerd:

- Licht verkeer: 9 verkeersbewegingen per etmaal (woonontwikkeling);
- Zwaar vrachtverkeer: 30 verkeersbewegingen op jaarbasis (aan- en afvoer mest)

Deze lijnbronnen zijn meegenomen in dezelfde AERIUS-berekening als de emissie van de mestopslag.

Conclusie

Uit de bijgevoegde AERIUS-berekening blijkt dat de gebruiksfase van de planlocatie Grolseweg 19 niet leidt tot een directe toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Netto neemt de stikstofemissie op de locatie met uitvoering van het planvoornemen (door het verwijderen van een groot gedeelte van de agrarische functie) sterk af op de locatie.

Negatieve effecten ten gevolge van stikstof kunnen op omliggende Natura 2000-gebieden kunnen op basis van de AERIUS-berekening uitgesloten worden. Een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is hiermee niet vereist.

Bijlage:

- AERIUS-projectberekening Grolseweg 19, 31-01-2022

Verwijzingen

Commissie Deskundigen Meststoffenwet. (2020). *CDM-advies 'Stikstofverliezen uit mest in stallen en mestopslagen'*. Wageningen: Wageningen UR.

RVO. (2019). *Tabel 5: Forfaitaire stikstof- en fosfaatgehalten in dierlijke mest*. RVO.

Wageningen UR, Accres. (2015). *Mest vol verwaarden? Wat kan raffinage betekenen?* Lelystad: Accres - Wageningen UR.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

*Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon

Pouderoyen Tonnaer

Inrichtingslocatie

Grolseweg 19,
7156 LB Beltrum

Activiteit

Omschrijving

Grolseweg 19

Toelichting

Gebruiksfase van de locatie Grolseweg 19

Berekening

AERIUS kenmerk

RYmp4NS7V223

Datum berekening

31 januari 2022, 11:48

Rekenconfiguratie

Wnb-rekengrid

Totale emissie

Situatie 1 - Beoogd

Rekenjaar

Emissie NH₃

Emissie NO_x

2022

< 0,1 ton/j

< 0,1 ton/j

Resultaten

Situatie 1 - Beoogd

Hoogste depositie Hexagon

Gebied

-

Gekarteerd oppervlak met toename (ha)

0,00 ha

Gekarteerd oppervlak met afname (ha)

0,00 ha

Grootste toename van depositie

0,00 mol/ha/j

Grootste afname van depositie

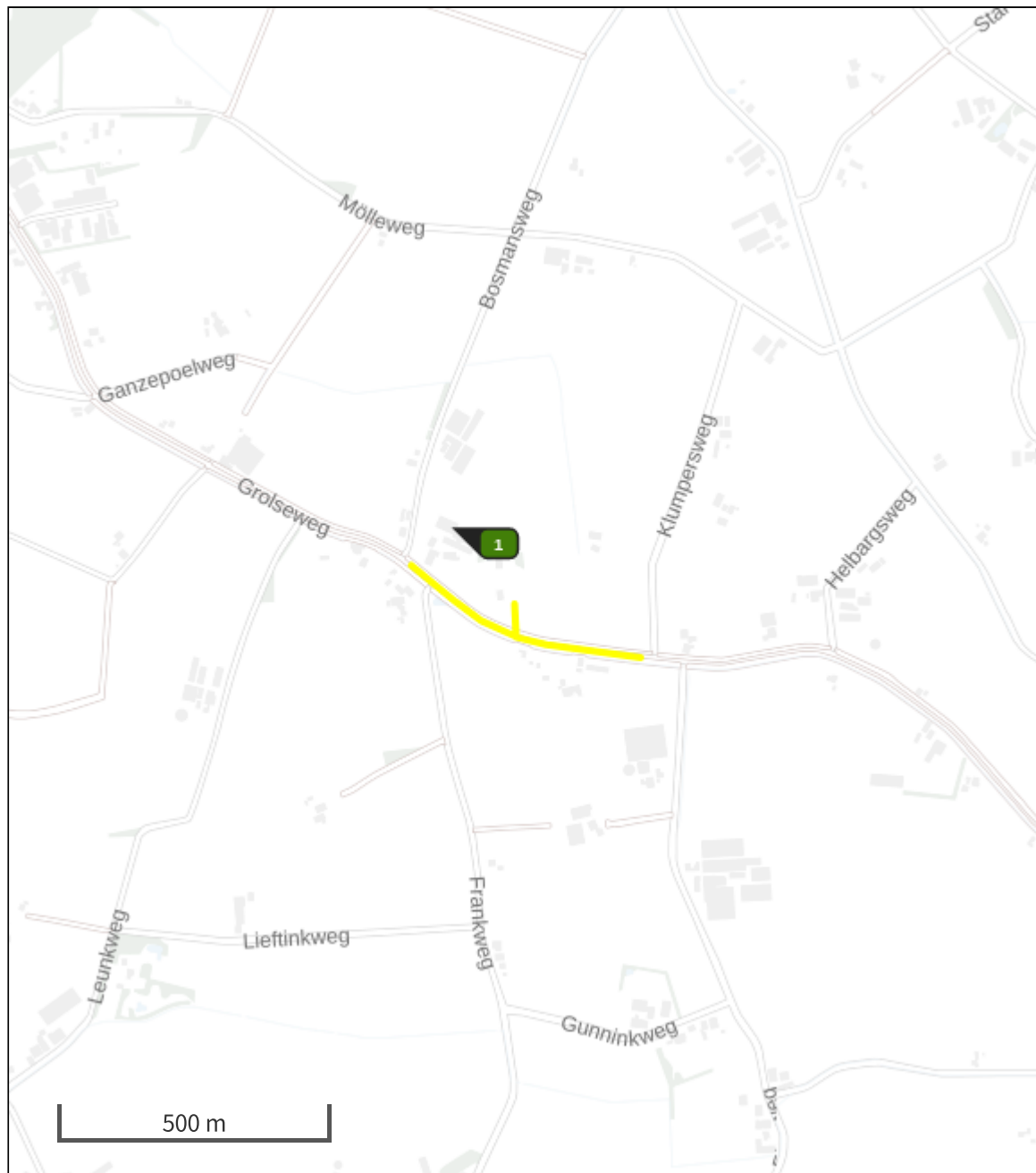
0,00 mol/ha/j

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2022

Emissiebronnen		Emissie NH3	Emissie NOx
 1	Landbouw Mestopslag Mestopslag	< 0,1 ton/j	-
	Verkeersnetwerk	< 0,1 ton/j	< 0,1 ton/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

**Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd)
incl. saldering e/o referentie**

	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Situatie 1, Rekenjaar 2022

1 Landbouw | Mestopslag

Naam	Mestopslag	Uittreedhoogte	<u>5,0 m</u>	NH3	< 0,1 ton/j
Locatie	236966,452606	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele Variatie	Dierverblijven				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021.0.2_20220128_2eee9c6138
Database versie	2021_2eee9c6138

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>